

MÅNGEN

Nummer 2, 1979

LÄTT BLANDAT FRÅN BRUKEN KOSTA·BODA·ÅFORS·JOHANSFORS·SKRUV·MÅLERÅS

Naturens under, kallat VÅR!

Minns du snön. Metervis i våg på våg dolde den marken. Frös ner naturen och våra sinnen. Och aldrig ville det ta slut.

Det blev mars och april och fortfarande kom det snö och kyla. Sen, äntligen, kom solen.

På några dagar kunde vi se hur snön försvann, liksom de allra byltigaste ytterkläderna. När gatur och skolgårdar fick barmark kom kulor och hopprep fram.

I rabatterna och på gräsmattorna fanns plötsligt krokus och snödroppar. Ute i markerna blommade blå- och vitsippan och redan finns hästhovar i dikesrenarna.

Vi längtar ut. Plötsligt är det roligt att räfsa i trädgården och att ta hunden på promenad i skogen.

Fåglarna har slutat att komma till fågelbordet, de klarar sej själva nu, det finns insekter och knoppar överallt. Skatorna flyger med kvistar i näbben och bygger bo.

Nu föds allting på nytt. Våren är här, fortfarande kall och oberäknelig, men omöjlig att hejda längre.

Vi planterar och planerar. Sommaren hägrar.

Omigen har undret skett.

Och vi mår bättre.

Välkommen sommar.

REPORTAGE:

Mark- nads- avdel- ningen

Kosta Boda är ett stort företag, som dessutom ingår i en ännu större företagskedja, koncernen Upsala Ekeby.

Att med bara några ord beskriva Kosta Boda är både lätt och svårt.

Man kan säga att vi tillverkar och säljer glas och smide. Och det är sant. Men tusen människors arbete ställer krav på en bättre beskrivning.

Delar vi upp företaget i fyra delar blir det enklare att introducera oss i Kosta Boda.

Då ser vi Tekniska avdelningen, Marknadsavdelningen, Personalavdelningen och Ekonomiavdelningen. Det är lätt att förstå att den tekniska avdelningen svarar för all produktion och vad som hör till. Att personalavdelningen har hand om alla ärenden som rör de anställda, löner, bostäder och befattningar. Ekonomiavdelningen sköter om våra pengar. Ser till att de kommer in, bokför, gör statistik, betalar ut löner och kollar upp att vi hela tiden är solventa, dvs har pengar nog för den fortsatta driften. Marknadsavdelningen säljer.

Om marknadsavdelningen skall vi emellertid berätta litet utförligare. Numerärt sett är det en ganska liten avdelning. Men mycket viktig så klart. Länken mellan produktion och kund. Uppgiften är att sälja allt som vi producerar. Men också att lyssna på kundernas behov och efterfrågan. Kort sagt att ge kunderna vad de vill ha. Man styr alltså produktionen.

Det blir genast svårare, då man inser att Kosta Boda arbetar på många olika marknader i världen och att behoven och efterfrågan är olika.

forts. mitten

Palme på Bruken

Valkampen har börjat. Kanske var det därför som Olof Palme kom till Glasriket, en dag i mitten på april.

Hela dagen ägnades åt Emmaboda kommuns industrier och åt valmöte på kvällen i Emmaboda Sporthall.

Kosta Boda hade den äran av besök i Åfors, Boda och Johansfors hytta. Omkring en halv timme på vardera platsen gav tid till inblickar och handskakningar i alla hyttans vrår.

ÅFORS

Till Åfors kom Palme på utsatt tid, kl 12.30. Han blev mottagen av representanter från facket samt av pressen.

Malte Ericson informerade om bruket innan Palme med sällskap tog sej ner till hyttan, där Hans Nyström guidade honom runt.

Josef Koch lät Olof Palme blåsa upp en vas, men Olof var för ivrig så vasen sprack med en smäll.

På unika-avdelningen fanns Bertil Vallien till hands och Palme blev väldigt förtjust i Bertils glas. På förädlingsavdel-

ningen skakade Palme hand med så gott som samtliga kvinnor!!!!????!!

— Skriver Åfors-reportern Pat Johansson.

BODA

Något försenade kom Palme med sällskap till Boda Glasbruk. Utanför hyttan hälsade han på mottagningskommittén, som bestod av Helge Lilja och Åke Augustsson bl.a. Bert Jonsson, hyttmästaren, var den som guidade Palme runt i hyttan.

Första anhalten blev kristallverkstaden, där Olof pratade med alla och kikade in i ugnen.

Sen blev det en ganska omsorgsfull rundtill alla andra verkstäder.

Komna till Jan-Olof Persson övertalades Palme att göra ett glasblåsningsförsök.

Och så, denna gången lyckades det. När Palme lämnade Emmaboda fick han sin fastblåsta skål med sej hem, graverad, som minne.

Hela hyttan samt smedjan besöktes av Palme innan lunchen på Boda Vårdshus, ägt av en moderat krögare.

Efter maten var sällskapet redo för ett besök på Johansfors, där alltsammans upprepade sej igen.

På Sten Robérts bild finns fr.v. Per-Olof Palmqvist, Stig Arvidsson, Stefan Grön, Gunnar Nygren, Bengt Algotsson och Per-Erik Johansson, Stig Fjällén saknas i skaran belönade. Det var den 9 mars, redan, som bilden togs då alla fick sina belöningar.

BELÖNADE IDEÉR

Kunniga och allmänt kluriga människor finns det många i Kosta Boda. Det avspeglar sej i Förslagskommitténs protokoll.

Nu har återigen ett antal belöningar för bra förslag delats ut.

Gunnar Nygren, som lämnat flera förslag, har fått belöning för två av dem. De gäller induktionsvärmning av anfangningspipor och avknackning av glas från anfangningspipor med hjälp av koldioxid. Förslagskommittén belönade vardera förslaget med 150 kronor nu och säger att det är intressanta förslag, som kvarstår för framtiden. Eventuell framtida belöning bedöms när förslagen genomförts.

Stefan Grön har funderat ut byte av slitbanor på hjul till truckar. På det kan man spara omkring 1.000 kronor om året och Stefan får 500 kronor som belöning.

»Avlutning och tvättning av uppmärkt gods» betecknas det förslag som kom

från Per-Erik Johansson. Han belönas tillfälligt med 300 kronor. Slutlig reglering av belöning om förslaget kommer till användning.

Man kan samarbeta också, som Per-Olof Palmqvist och Stig Arvidsson gjort. Dom har hittat på en fördröjningsanordning till pressarna vid Vanna III och fått bort klippet (märket) på tallrikar.

Lönsamt var det, vardera får 1.000 kr.

Att ha litet organisationstalang kan också löna sej. Fråga Stig Fjällén, han har fått 1.000 kronor för idén att använda rullbord vid transport av glas i stället för att först plocka ner det i lådor för vidaretransport.

Förslagskommittén säger i sin motiveering att förslaget är värdefullt ur produktions- och arbetsmiljösynpunkt.

Sist i raden av belönade är Bengt Algotsson, som också blivit 1.000 kronor rikare.

Hans förslag innebär »inbesparad arbetskraft vid överhållningsarbete».

MÄNGEN

Personaltidning för
Kosta Boda AB, 360 52 Kosta
utgiven i maj 1979

Redaktionskommittén:

Bernt Axelsson

Hans Israelsson

Pat Johansson

Gunnel Lorentz

Gunilla Persson

Tommy Ragnarsson

Redaktör:

Ove Alström

Ansvarig utgivare:

Erling Karlström

Innehållet i Mängen får återges eller citeras om källan anges enligt följande: »Mängen, personaltidning för Kosta Boda AB.»

Mängen ISSN 0345 - 8261

ERLING KARLSTRÖM:

Årets tre första månader har passerat. En kall och lång vinter har det varit. Det känns därför dubbelt skönt när nu äntligen våren är här.

FÖRSÄLJNINGSGRUPPENS UTVECKLING

Trots det yttre kända klimatet har försäljningen under verksamhetsårets tre första månader klarat sig enligt vår uppgjorda budget. Exportförsäljningen har varit speciellt lyckosam och klarat sig bättre än den uppgjorda budgeten. Framför allt har de europeiska marknaderna varit framgångsrika med extra plus för Väst-tyskland, Frankrike och Grekland. Även Overseas har klarat sin budget. Här är det Australien som visar de bästa siffrorna gentemot föregående år.

Den svenska marknaden är däremot fortfarande kärvt. Här har vi inte uppnått vår budget men gentemot föregående år har vi en ökning

För att klara försäljningsbudgeten även under det kommande månaderna, fram till semestern, har våra svenska säljare haft säljkonferens i Kosta. Där lade man upp taktiken och planeringen fram till sommaren. De utländska marknaderna har »peppats» upp med besök av Bob och Lars-Gunnar.

HÖSTEN 1979

Arbetet med planeringen för hösten är nu i full gång. De nya produkter, som ska introduceras och marknadsföras under andra halvåret 1979 är nu fastställda. Vi tror att vi har flera bra säljare bland våra nyheter! Våra formgivare och tekniker har gjort ett fint jobb.

Samarbete inom UPSALA EKEBY

Under vintern har planeringen pågått av hur samarbetet mellan de olika Upsala Ekeby-företagen skall läggas upp. Det är viktigt, att vi nu tar vara på möjligheterna att utnyttja Upsala Ekeby-konceptet »Bord, kök och prydnad», där UE-företagen kan uppträda med gemensam styrka. För att nu praktiskt utforma detta samarbete har ett marknadsråd bildats. Kosta Bodas representanter i detta råd är Bob Söderlund och Lars-Gunnar Rydén. Vi har redan hunnit se praktiska exempel på samarbetet, bland annat med annonsering i sista numret av Glas och Porslin (se bilden här intill). Den typ av idéförsäljning kring ett samlat tema, som bilden på den gemensamma annonsen representerar, kommer att bli allt viktigare framgent. Vi tror att vi i framtiden måste inrikta oss på att sälja mer idéer och samlade temata än enskilda produkter. Det samarbete, som vi nu inleder och börjar utveckla, kommer med all säkerhet att ge oss ökad styrka på marknaden efter hand.

PRODUKTION

Alla våra sex bruk har klarat att nå sin produktionsbudget under årets första 3 månader.

Det är viktigt att vi också i framtiden behåller och ökar produktionsnivå och produktivitet.

Vi arbetar också målmedvetet med olika rationaliseringsprojekt, vilka skall förbättra våra resultat i år, samt framför allt, under kommande år. Exempel på detta arbete är fortsättningen på »föräd-

lingsprojektet» i Kosta, där vi nu ändrar layout och flöde i den gamla glaskammaren. Upphandling av den nya pressen till Vanna III, samt förstärkning av den gamla, pågår också samtidigt med utvecklingen av nya tekniker för ny produktion i både Vanna III och Nya Hyttan.

KOSTNADSUTVECKLING

Vi har under det gångna kvartalet också lyckats hålla våra kostnader under kontroll i de fall där vi själva har kunnat påverka utvecklingen. Det är oerhört viktigt för oss att inte kostnaderna under några omständigheter överstiger de rammar som vi har satt upp. Vår sparkampanj, som redovisas på annat ställe här i Mängden, har med all säkerhet bidragit till detta.

Vad gäller bränsle- och råvarukostnader har dock ett utfall över budget noterats beroende på de kraftiga prisökningarna, som vi rapporterade i föregående nummer av Mängden. För att kompensera oss för dessa merkostnader höjde vi därför våra priser den 15 april med 6%. Vi hoppas att denna höjning skall vara tillfyllest och att den inte skall leda till något köpmotstånd hos våra kunder.

SAMMANFATTNING

Sammanfattningsvis kan vi alltså konstatera, att vi hittills i år i princip har uppnått de uppsatta målen. Det är dock nödvändigt att vi under de kommande månaderna fortsätter arbeta med samma intensitet och goda humör som har präglat första kvartalet. Vi jobbar med små marginaler då det gäller vår lönsamhet och vi har inte utrymme för några misslyckande eller större missar i vår budget. Jag är övertygad om att vi med gemensamma krafter tillsammans skall lyckas klara vår målsättning för 1979 samtidigt som vi skall ha kraft att planera nya långsiktiga åtgärder för 1980 och framåt.

Erling Karlström

SPAR 79

FÖRSTA RAPPORTEN

Alla vet att sparkommittéer arbetar på våra bruk nu i år. Hur går det för dom? Vad har man kommit på att spara på? Mången har talat med Anders Engström, som är samordnande chef för arbetet.

Det finns sparkommittéer vid alla bruk, säger Anders, och de har nu kommit i gång med sitt arbete. Man har haft flera möten, där man gått igenom de idéer, som kommit fram. Nu börjar rapporterna komma in till mej.

Många föreslår små enkla saker, som genast kan omsättas i praktiken, men också omfattande åtgärder för stora kostnader.

I första hand kommer vi att gå igenom de olika förslagen samt vaska ut de som kan praktiseras genast och besluta om dem. I andra hand kommer vi att gå igenom de stora förslagen, pröva dem tekniskt och ekonomiskt, för att se om de lönar sej. När dessa förslag är godkända måste de i detalj utarbetas, kanske något måste konstrueras osv och till sist föreläggas företagsledningen. Efter hand kommer det att beviljas pengar och förslagen kan bli verklighet.

Det är tydligt, att samhällsdebatten om energisituationen, nu och i framtiden, har påverkat människorna, säger Anders. Nästan alla föreslår någon form av sparande på värme, på vatten och på råvaror.

Det finns en stor kunnighet och medvetenhet på bruken, det framgår klart av protokollen från brukskommittéerna. Boda har t.ex. lämnat inte mindre än 21 förslag om åtgärder. En så enkel sak som att släcka lyset i fabriken under helgen kan spara mycket pengar och energi. Att sänka ugnarnas temperatur 100 grader under helger, kan också ha stor spareffekt. Information om kostnader så att alla förstår, räknar man också som betydelsefullt. Isolering av utrymmen, förbättring av golv för att skona truckar,

att återlämna gamla handskar mm vid byte till nya, är andra enkla åtgärder, som Bodakommittén föreslagit.

Johansfors har i ett protokoll gått igenom vad som kan göras beträffande ringugnen, brottluckor, lagret, uppvärmning av turistshopen, vattenförbrukningen och hur utbyte av gamla kompressorer kan spara pengar. Man föreslår också egen tillverkning av deglar och ringar samt ett bättre kartongsystem.

I Åfors har man haft flera sammanträden för att trimma arbetet till sparsamhet. Hyttans kommitté föreslår och beslutar genast om bättre släckning och stängning av vattenkranar. Man vill ha försök med automatiska vattenkranar, som stänger själva, och beslöt att pröva i en verkstad.

Man påpekar att skötseln av dyrbara råvaror och verktyg måste bättras och man vill undersöka om åvattnet kan användas. Man beslöt också att anslå uppgifterna om kostnaderna för 1978 för att därigenom göra alla delaktiga och bättre motiverade att spara.

Åfors förädlingsavdelnings sparkommitté hade också många förslag till åtgärder i sitt protokoll. Man ville t.ex. ha termos-tater på elementen i måleri och lådbod. Att isolera dörrarna till syrahuset och friskluftsintagen till fabriken vintertid, kan spara värme, att personalen vid svepbänkarna tar upp överblivet material så att det inte blir förstört vid städningen är andra enkla förslag.

Man vill också, liksom hyttans sparkommitté, sätta in bättre kontroll så att felaktigheter upptäcks tidigare och kan rättas till.

Det är mycket intressant och uppmuntrande att läsa protokollen från sparkommittéerna. De visar klart vilken omtanke det finns om den egna arbetsplatsen och vilken klurighet när det gäller att hitta på bra sparobjekt.

Läsningen skulle kunna bli mycket längre i den digra protokollsbunten, men som delrapport om sparandet, kan vi sätta stopp här.

Anders Engström lovar Mången att rapportera vidare under året.

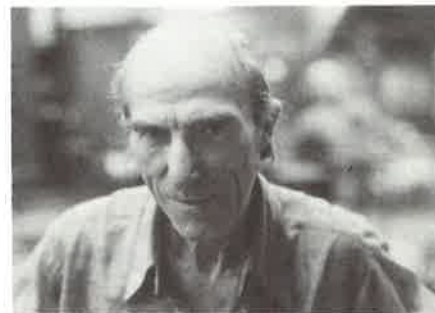
Läs också ÅSIKTEN

ÅSIKTEN

Den här gången har vi frågat medlemmar i de olika brukens sparkommittéer om deras åsikter.

Frågorna, vi ställde till alla, var dessa:

1. Vad har ni gjort på ditt bruk?
2. Vad tänker ni göra mera?
3. Hur fungerar sparkommittédén, tycker du?

Didrik Gustavsson, hyttan,
Åfors Glasbruk

Fråga 1.

— Vi har haft sammanträde och kommit överens om åtgärder. T ex att bygga egen kraftstation om det går. Värma upp sliperiet och andra lokaler med värme från ugnarna.

Fråga 2.

— Förverkliga det som går och se till att alla hjälper till.

Fråga 3.

— Idén bra, men bägge parter måste hjälpa till. Det behövs ju pengar också.

Sven-Olof Karlsson, gamla hyttan,
Kosta Glasbruk

Fråga 1

— Vi har haft två sammanträden, där vi försökt hitta på bra saker att undersöka. Vi vill t ex ta vara på spillglaset vid Vanna III bättre. Man kan kanske få bättre ekonomi genom att köra längre serier vid samma vanna.

Kanske kan man använda billigare former (prototyper) innan man vet om en produkt skall tas upp i produktionen. Ett förslag, vi kommit med, gäller om det inte är bättre att ha egen personal i stället för entreprenadfirmer.

Reservdelar saknas ofta, även reservformblötare, med produktionsstopp som följd.

En reservreparatör borde finnas när den

ordinarie är borta.

— Ja, vi har ytterligare saker på våran lista, men det här är exempel på hur vi arbetar i våran kommitté.

Fråga 2.

— Vi vill försöka engagera flera i spararbetet. Alla som inte är med i kommittén, för dom har säkert också bra idéer.

Fråga 3.

— Idén med sparkampanjen är ju oprövd ännu, vi vet inte om den är bra.

Stig-Olof Hultmark, hyttmästare, Skruvs Glasbruk

Fråga 1

— Hos oss är hyttkommittén och spar-kommittén samma. Vi har haft ett möte och kommit fram till en del saker att ändra på eller undersöka.

T ex att släcka lampor, att stänga vattenkranar, lägre temperatur i ugnarna under fridagar, att använda mindre antal kompressorer, ändra elementen i takt med yttertemperaturen.

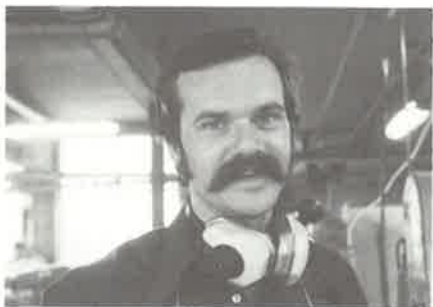
Vi har gjort prov om det lönar sej att låta kylrörens värme vara på kontinuerligt. Det visade sej att det var lönsammast på det gamla vanliga sättet, att slå av vid hemgång och starta upp igen på natten. Vi prövar också att provsmälta en sats som kräver lägre temperatur = mindre olja och dessutom miljövänligare.

Fråga 2.

— Det känns som om det är sordin på verksamheten nu. Det var bättre i början.

Fråga 3.

— Tanken är god, men det verkar som om folk inte bryr sej mycket om det hela.

Roger Walkin, glaskammaren, Boda Glasbruk

Fråga 1.

— Vi har haft ett möte där vi lämnade många förslag, omkring 10 stycken för glaskammaren, som inte passar riktigt till rullbanorna. Om man ändrar litet så blir bräckaget mindre.

Ett annat förslag går ut på att göra bättre skarvar i golvet, där man gjort lagningar. Det blir mycket pengar sparad då eftersom truckarna inte måste lagas ide-ligen. Sen har vi många enkla förslag som handlar om att täta och isolera och liknande.

Fråga 2.

— Vet inte mera just nu.

Fråga 3.

— Idén är bra för företaget. Arbetarna kan ju också få det bättre t ex genom mindre buller och att allt blir mera lättarbetat.

Björn Jonsson, hyttan, Johansfors Glasbruk

Fråga 1.

— Vi har haft ett möte i våran kommitté. Vi kom fram till en fem-sex förslag, som vi har sänt till Kosta.

Fråga 2.

— Vi skall ha ett nytt möte när vi vet vad Kosta tycker om våra förslag. Vi har sparat bra här de senaste åren, så kommittén har inte mycket att göra.

Fråga 3.

— Idén är bra om vi bara får gehör för de förslag vi lägger fram.

Rolf Carlsson, platschef, Målerås Glasbruk

Fråga 1.

— Vi har haft ett sammanträde och gått igenom vad som kan göras.

Det bästa vi kan komma på är att på något sätt ta tillvara utsugningsluften vid fläkten och återanvända den.

Om det är möjligt, vet vi däremot inte. Det måste en tekniker undersöka.

Fråga 2.

— Vet inte.

Fråga 3.

— Idén är god om det finns något att göra. På ett sånt här nedslitet bruk finns inte mycket att spara på.

AKTUELL BOK:

Den arbetsfria trädgården

Ingrid Olausson är en svensk journalist som intresserar sej mycket för naturens kretslopp, att leva med naturen, att använda enkla »snåla» redskap och metoder för livet och att leva enkelt.

Förra året gav hon ut boken **NATURLIGT VIS**, där hon samlat massor av enkla tips om saker vi kan ta efter när som helst. Bland odlingstipsen nämnde hon metoden att »täckodla».

Nu har Ingrid Olausson kommit med en ny bok, om denna lata odlingsmetod, som heter **Den arbetsfria trädgården**.

Som medförfattare står en amerikansk dam, 93 år, som heter Ruth Stout. Det är hon som är uppfinnare till den här odlingsmetoden. I mer än 40 år har hon praktiserat metoden och är mycket välkänd i USA, men knappt känd i Europa. Metoden är mycket enkel och helt naturlig. Den går ut på att man täcker jorden på sina land med organiskt material. Halm är det mest använda, men nästan vad som helst annat duger. Jord, som är täckt, behåller fuktighet och lagom temperatur och berikas hela tiden av det förmultnande täcket av halm. Allt eftersom täcket sjunker ihop och förmultnar, fyller man bara på nytt. När man skall så och plantera tar man bara undan täcket just då. Det som växer kommer upp genom täcket och mår omstoppat och bra. I den här inspirerande boken får man svar på varje tänkbar fråga i ämnet och för min del läste jag boken i ett sträck. För alla lata, men trädgårdsintresserade odlare, är denna metod helt perfekt. Ja, för alla andra också och framför allt för alla våra jordar, som automatiskt bara blir bättre och bättre. Men läs boken själv. Bokhandeln skaffar den gärna, om den inte finns. Biblioteken likaså. Låt oss alla bli täckodlare.

Ove Alström

DEN ARBETSFRIA TRÄDGÅRDEN

Ingrid Olausson och Ruth Stout
Rabén och Sjögrens förlag.
ca 45 kronor.

Samtal med en svensk

— Hur skall det gå när överbefolkning och svält och exploatering utlöser nästa världskrig?

— Ät helvete.

— Blir det katastrof?

— Världen går under.

— Då borde man väl göra någonting?

— Ä, vi klarar oss nog fan.

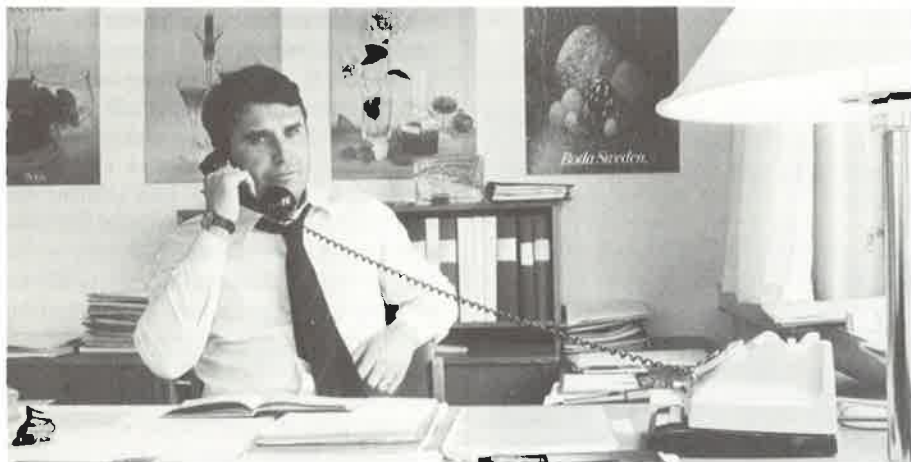
Kjell sundberg

Citerat från anti kärnkraft broschyren.

forts. Marknadsavdelningen

Hur gör man?

Marknadschef på Kosta Boda är Robert, »Bob», Söderlund. Han har det totala ansvaret för avdelningens uppgifter. Han

skall se till att sälja för Kosta Boda, Royal Krona och Rejmyre, när det gäller glas, samt Boda Smide.

Försäljningen sker genom egna resande säljare, genom mässor, genom agenter och egna dotterföretag.

Exporten utgör drygt hälften av försäljningen och det sätter sin prägel på marknadsavdelningen. Så här har man delat upp säljansvaret:

Exportchef är Lars-Gunnar Rydén. Till sin hjälp har han Bosse Widerstedt.

Britt Gyltman

Sture Gunnarsson säljer Royal Krona och Rejmyre i Skandinavien medan Björn Bergqvist har Kosta Boda och Boda Smide på samma marknad.

Slutligen är Staffan Bergström ansvarig för kontantförsäljningen på bruken.

Därtill kommer många människor med olika funktioner, som arbetar på orderavdelningarna, på försäljningsställena, som demonstratörer, fotografer, turistvärdinnor osv.

Vårt ansikte utåt.

Det är marknadsavdelningen som skapar företagets profil utåt. Man gör en marknadsplan, som styr inriktningen av säljarbetet och sätter upp en budget.

Marknadsavdelningen har sitt kontor i Kosta. Det är ett stort kontorslandskap med mjuka mattor på golvet. Där behövs verkligen en lugn miljö för arbetstakten blir ofta högt uppskruvad. Telefonorder, kundbesök, sammanträden om reklam, om produkter, statistik på

data, diktering av brev, anställningsintervjuer med nya medarbetare, packning av glas, bokning av hotell och resebiljetter, allt försiggår i en intensiv takt där uppe.

För att få en inblick i det praktiska arbetet »pryade» Mängen en måndag på marknadsavdelningen.

Då vi dyker upp sitter Bob och dikterar brev till en sekreterare, som tar stenogram. Brevet är en marknadsföringsplan för en av kunderna. Man skall utvidga, öppna flera nya butiker och får här hjälp med planläggning av försäljningen ända fram till den detaljerade julkampanjen. Under hela tiden Bob dikterar ringer telefonen. Samtalen kommer från hela världen. Bobs telefon är vit, men luren är svart. Har han slitit ut luren, undrar vi i vårt stilla sinne.

Så fort brevet är klart rusar vi in i konferensrummet. Där är fullt med glaspjäser ur den senaste kollektionen. Allt eftersom nyhetslistan dikteras beslutar Bob om vilka saker som skall kartongpackas, enstaka eller i par, bestämmer namn på en del artiklar och mäter upp storleken. En medarbetare ute på kontoret får lov att hjälpa till med inpackning av glaset. Det blir många, många Kosta-kassar fulla.

Björn Bergqvist

— Är det här en dopping, eller en skärfläcka? ropar Bob. Listan blir längre och längre och måste skrivas ut genast. Den skall med till Arbmans Reklam i Malmö, dit Bob skall köra efter lunch. Men mycket skall hinnas med innan dess.

Arbetet med nyheterna får avbrytas en stund, då personalassistent Tommy Ragnarsson kommer med en kandidat till en befattning som Bobs assistent. Den här dagen har ytterligare en sökande intervjuats.

Vi går in på Bobs kontor. När vi hälsat och Bob tackat för ansökan och gått igenom den ägnar han en ganska lång stund till intervjun med kandidaten.

Ny scenförändring. Nu vill Bob veta av en medarbetare vad nästa sändning till en kund kommer att innehålla. Då han fått besked ringer han själv upp kunden i England. Av samtalet framgår att Bob verkligen känner sina kunder, talar till dem som vänner och gör upp om deras besök på Kosta Boda. Det krävs nog en hel del diplomati att få kunderna att komma på den för företaget lämpligaste tiden och samtidigt ge dem intrycket av att själva ha valt tidpunkt.

Nu blir det en stund över för Mängen, några minuter.

Vi får veta, att till marknadschefens uppgifter hör bl a att sitta i produktrådet, som väljer ut de nya artiklar som skall produceras och säljas. Att sitta i Upsala Ekebys marknadsråd är en annan, att göra marknadsplaner för våra olika marknader ytterligare en.

Liselotte Nilsson

— Det blir mycket resor, omkring hundra dagar om året, säger Bob. Att träffa kunderna är mycket viktigt, ingenting går upp emot ett personligt möte. Nästan som en bekräftelse på det sagda kommer några danskar in på kontoret. De känner varandra väl tydligen och använder varandras förnamn. Om en stund skall de träffas för att äta lunch tillsammans.

Bob hinner med ytterligare saker innan det är dags att ge sej av.

Han får nyckeln till sin bil och får veta att allt glas är packat.

I eftermiddag skall Bob åka till Malmö för att träffa Arbmans Reklambyrå, som har uppdraget att sköta Kosta Bodas reklam. Det är ett stort uppdrag. Här formas Kosta Bodas ansikte utåt i praktiken. Arbmans har specialister och mycket skickliga fotografer.

Den här dagen skall man sätta fart på arbetet med att ta fram kartonger för den nya kollektionen.

Karin Arnell

Exporten

Efter lunch får Mängen träffa exportchefen, Lars-Gunnar Rydén, en stund. Han bekräftar, att ungefär hälften av produktionen säljs på utländska marknader. Det kräver mycket resor, nära tvåhundra dagar om året. Ett slitsamt, men mycket viktigt arbete. L-G säger, liksom Bob, att ingenting går upp mot ett personligt sammanträffande med kunderna. Genom att resa till den marknad, där man skall sälja, får man också viktig insikt i den kultur, där vårt sortiment skall passa in.

Boo Widerstedt

— Kanske har vi snart gjort undan de värsta hundåren, säger L-G. Våra agenter och egna dotterbolag börjar kunna sälja själva, eftersom vi blivit välkända nu.

Det bästa hjälpmedlet är telexen. En slags skrivmaskin, som är sammankopplad med kunderna via telefonledning. De flesta order och bekräftelser går numera

Siv Karlsson

över telex. Det sparar pengar och bekymmer för orderna kommer direkt till rätt ställe hos oss.

Mängen undrar hur många språk man använder på marknadsavdelningen och L-G kommer fram till att tyska, engelska och spanska behärskas. Franskan behövs inte direkt, då dotterbolagets svenska personal i Paris klarar den biten.

Jul i februari.

Man måste ligga långt före om man skall sälja på export. De transoceana marknaderna (Australien t ex) ligger så långt borta, att vi måste börja planera deras jul redan i februari. Den stora julorden lämnar oss före semestern, det är nödvändigt för att den skall hinna fram i tid. Vi säljer ju presentartiklar, säger L-G, så det är klart att vi måste passa de speciella gåvosäsongerna. I USA är det jul och St Valentinas dag, mors- och fars dag samt giftemålssången i maj - juni.

Lars-Gunnar Rydén

Hit till Kosta kommer de amerikanska uppköparna i februari - mars, i samband med mässor i Europa. Det är en hektisk tid. Vi måste se till att vi kan ta väl hand om våra kunder, visa dem våra bruk och våra produkter, slutar Lars-Gunnar Rydén.

Ute på det stora kontorslandskapet knattrar skrivmaskinerna i takt med telexen. Man slår i pärmar och datalistor, beställer fotografering och kopior av Sten Robért, Kosta Bodas fotograf och ställer samman en kollektion unikt glas för en kund.

Mängen har fått nog och har ändå säkert bara i stora drag fått en hum om vad marknadsavdelningen gör och betyder för Kosta Boda.

Slutligen vill vi citera ur en av de tjugiga trycksaker som utgår från marknadsavdelningen:

”

KOSTA, BODA OCH FRAMTIDEN

Här på bruken i Kosta Boda-gruppen är optimismen och arbetsglädjen större än på länge.

”

Vi har många skäl att se ljus på framtiden, även om vi lever i krisernas Sverige och vår bransch inte har gått fri från svårigheter.

Det som gör oss så optimistiska är främst detta:

Vi kan nu utnyttja fördelarna med vår nya kristallhytta på ett helt annat sätt än tidigare.

Vi har en yrkeskår av glasarbetare med sällsynt skicklighet. Hantverkstraditioner nedärvda genom flera hundra år som nu paras med den allra senaste tekniken i att behandla levande glasmassa.

På Kosta koncentrerar vi oss allt hårdare på det genuina hantverket och den finare kristallen.

På Boda satsar vi på modern, funktionell formgivning. Vi arbetar främst med kaliglas, färgat och ofärgat. Och vi ska ägna oss mycket åt det dukade bordet. De levande, roliga och djärva idéerna kommer även i fortsättningen tätt från Boda.

Så skriver marknadsavdelningen alltså. För våra kunder är vi bara Kosta och Boda, men vi vet alla att bakom de namnen finns också Åfors och Johansfors Glasbruk med sina många medarbetare.

Birgit Magnusson
Christina Rönn

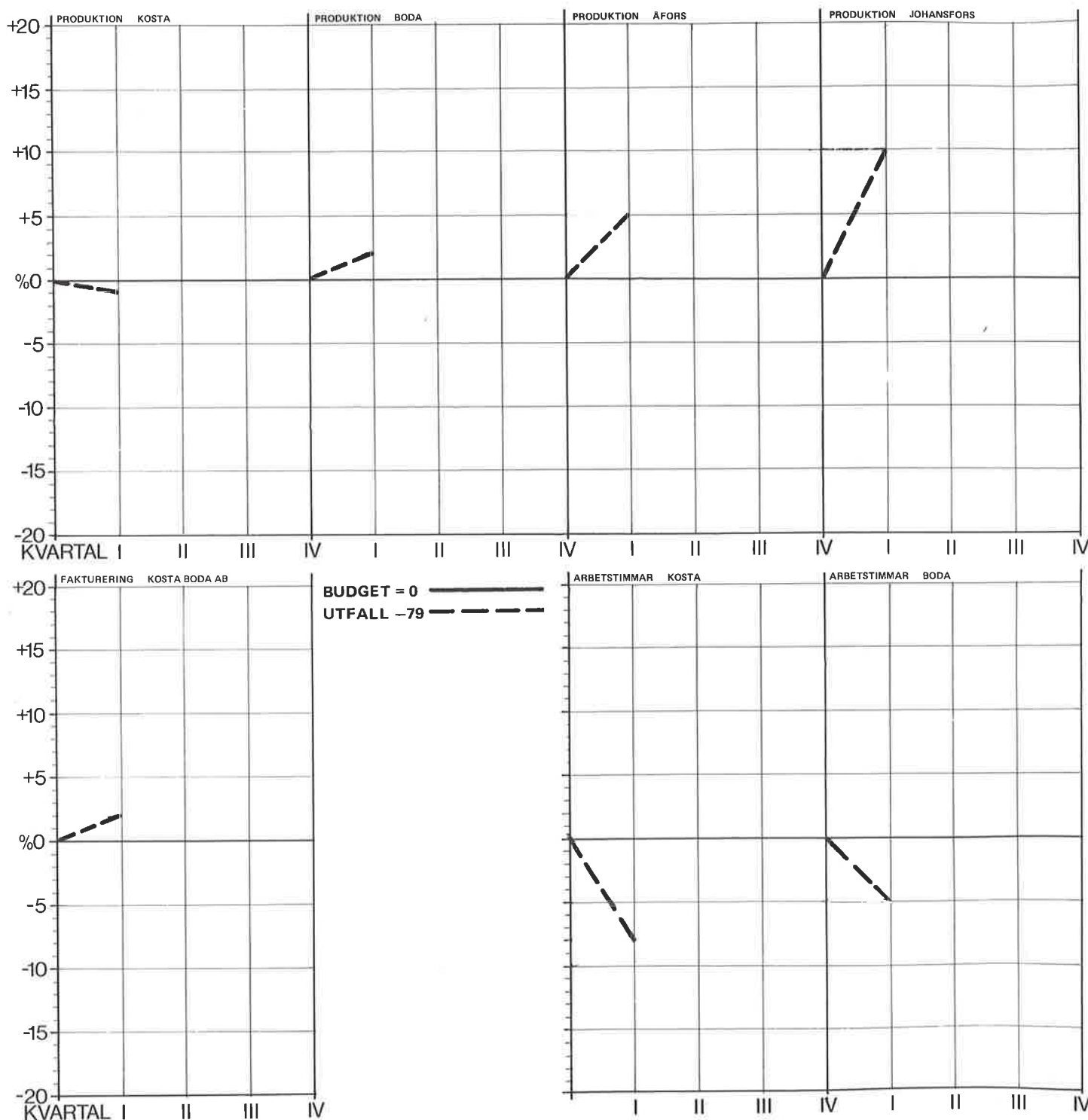
Ylva Ohlsson
Björn Widlund

KOSTA BODA -Statistiskt sett

Vi lever i ett samhälle med fantastiska kommunikationer.

Både vertikalt och horisontalt, som Hasse Alfredssons Malte Lindeman sa.

Vi i den s k rika världen blir alltså över-

KOSTA: Bruket inhägnat

Staketets vara eller inte vara har diskuterats i många år, men först nu - kan i varje fall Kosta-personalen konstatera - att uppsättningen är på gång. Detta arbete skulle varit klart före vintern, men denna kom tidigt och med mycket snö, vil-

ket omöjliggjorde arbetet med uppsättning av stolparna. Staketet kommer emellertid att vara färdigt i början av maj månad.

Själva dragningen av staketet har MBL-förhandlats om och det som kvarstår ytterligare att behandla i MBL är exempelvis:

- öppethållandetider
- vilka ut/in-passeringsöppningar ska vara öppna under dagtid
- när ska öppning resp. läsning ske
- vem ska öppna resp. låsa

- hur släpper man in personal och andra människor när portarna är låsta och i så fall vid vilken grind
- vilka befattningshavare ska ha egen nyckel.

Det gäller att få alla synpunkter belysta från olika håll så väl som möjligt innan åtgärder beslutas.

Målsättningen är att om möjligt alla ska bli tillfredsställda med de arrangemang som görs och att i varje fall nackdelarna blir så små som möjligt.

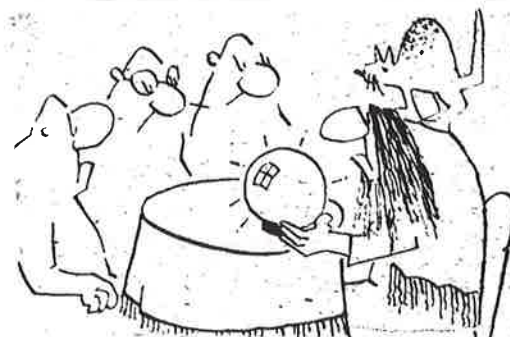
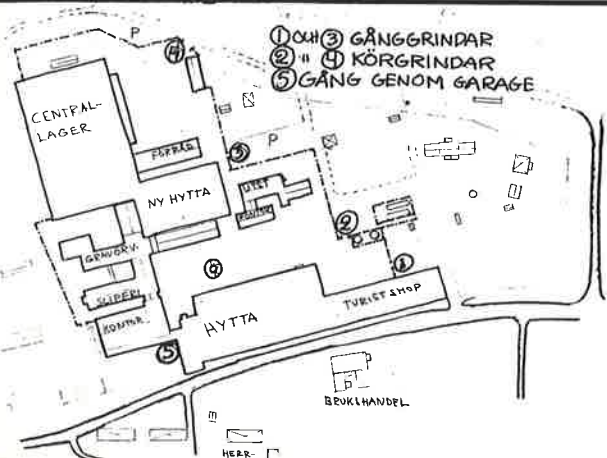
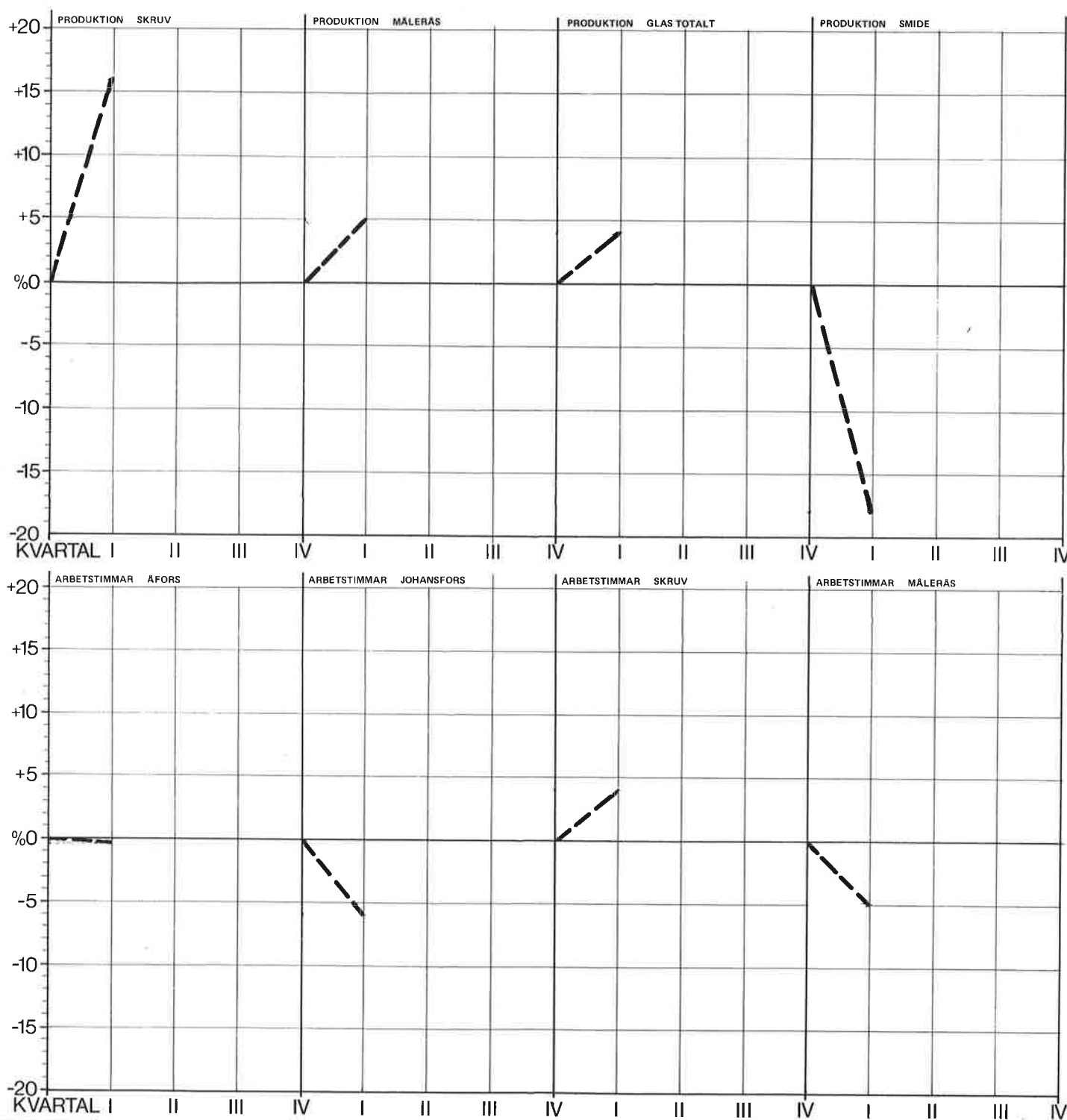
Stig Rasmusson

**fresta dej med ännu mera vetande.
Fast vi tror att det är angeläget vetande
för dej, som anställd i Kosta Boda.**

Vi vill berätta för dej hur det går för oss, som helhet och i förhållande till varandra.

Den här gången får du veta resultatet av första kvartalet.

Diagrammen hoppas vi skall vara lätta att förstå. Vi redovisar produktionen, arbetstimmar och fakturering i förhållande till budget.

Glasindustrins framtid diskuteras

FACKLIGT

SIF

Ordförande:
Bela Kisch

Vice ordförande:
Berne Karlsson

Sekreterare:
Gunilla Persson

Kassör:
Barbro Petersson

Övriga ledamöter:
Gunilla Persson, Hillie Paulsson, Karin Arnell, Kajsa Ahl, Jim Welanders

Studieombud:
Gith Israelsson

Förhandlingsdelegation:
Bela Kisch, Berne Karlsson, Barbro Petersson

Ekonomikommitté:
Curt Ottosson

Skyddsombud:
Boo Widerstedt

Anpassningsgrupp:
Kosta: Berne Karlsson
Boda: Kjell Widlund

Förs.rådgivare:
Birgitta Ottosson

Informationsmottagare:
Hans Karlson, Berne Karlsson

SALF

Ordförande:
Reine Hiller

Vice ordförande:
Sigurd Rapp

Sekreterare:
Krister Köhnke

Kassör:
Verner Nyström
Vimar Hallberg

Suppleant:
Kenneth Kock

Förhandlingskommitté:
Reine Hiller, Krister Köhnke, Verner Nyström, Vimar Hallberg

Kontaktmän vid respektive bruk:
Kosta: Reine Hiller
Boda: Vimar Hallberg
Åfors: Verner Nyström
Johansfors: Sigurd Rapp
Krona: W. Johansson

Lokala Skyddskommittéer:
Kosta: K-G Svensson
Boda: Bert Jonsson
Åfors: Kennet Kock
Johansfors: Sigurd Rapp
Skruv: Willy Johansson
Målerås: Rolf Carlsson

Anpassningsgrupp:
Gösta Strand

Förslagskommitté:
Karl-Gustav Svensson

Redaktionskommitté MÄNGEN:
Bernt Axelsson suppl. Krister Köhnke

FABRIKS AVDELNING 122 KOSTA

Ordförande:
Sven-Åke Erlandsson

Sekreterare:
Per-Åke Strand

Kassör:
Lars-Gösta Magnusson

Övriga ledamöter:
Hans Israelsson, Jan Hammerby, Benny Andersson

Studieorganisatör:
Hans Israelsson

Förs.rådgivare:
Lars-Gösta Magnusson
Jan Hammerby

Huvudskyddsombud:
Arne Åberg

Skyddsombud:
Willy Johansson, Zelko Suran, Per-Olof Palmqvist, Kenneth Ahlqvist, Jan Neikter, Jan-Birger Johansson, Hans-Göran Samuelsson, Sören Ekfelt, K.G. Sandell, Leif Elm

Lokal skyddskommitté:
Arne Åberg, Villy Johansson, Per-Olof Palmqvist

Anpassningsgrupp:
Sven-Åke Erlandsson

Personaltidning:
Hans Israelsson, Gunnel Lorentz

Informationsmottagare:
Sven-Åke Erlandsson, Hans Israelsson, Lars-Gösta Magnusson, Jan Hammerby

FABRIKS AVDELNING 2 FABRIKSKLUBB 17 SKRUV

Ordförande:
Håkan Johansson

Kassör:
Bernt Strandberg

Sekreterare:
Roland Karlsson

Övrig styrelseledamot:
Karl-Erik Ottosson

Studieorganisatör:
Karl-Erik Ottosson

Förs.rådgivare:
Roland Karlsson

Förhandlingskommitté:
Olle Jonsson, Gunn-Britt Carlsen, Håkan Johansson, Bernt Strandberg

Huvudskyddsombud:
Karl Couchet

Skyddsombud:
Allan Johansson, Olle Jonsson, Ingemar Bohman, Elsa Ekberg

Anpassningsgrupp:
Håkan Johansson

Informationsmottagare:
Håkan Johansson

FABRIKS AVDELNING 44 KLUBB 4 BODA

Ordförande:
Åke Augustsson

Sekreterare:
Lennart Karlsson

Kassör:
Tord Bråneus

Övriga ledamöter:
Åke Karlsson, Norbert Wintersteller

Förs. rådgivare:
Tord Bråneus

Huvudskyddsombud:
Horst Graf

Skyddsombud:
Christian Pumpum, Ingvar Svensson, Horst Graf, Tord Bråneus, Karl Krappinger

Informationsmottagare:
Åke Augustsson, Åke Karlsson, Tord Bråneus, Norbert Wintersteller

FABRIKS AVDELNING 44 KLUBB 5 ÅFORS

Ordförande:
~~Hans Karlsson~~ J. Koch

Kassör:
Wolfgang Weidner

Övriga ledamöter:
Ingvar Gröön, ~~Willy Liska~~, R. Johansson, W. Johansson, W. Johansson

Studieorganisatör:
Göran Johansson, Peter Karlsson, Åke Edvardsen

Förs.rådgivare:
Willy Liska

Huvudskyddsombud:
Villy Liska

Skyddsombud:
Josef Kock, Rune Fransson, Leif Aderson, Birgitta Johansson, Ronny Edvardsen

Informationsmottagare:
Hans Nyström, Ingvar Gröön, Ingvar Gröön, W. Johansson, W. Johansson, W. Johansson

Informationsmottagare:
Ingvar Gröön, W. Johansson, W. Johansson, W. Johansson, W. Johansson, W. Johansson

FABRIKS AVDELNING 44 KLUBB 6 JOHANSFORS

Ordförande:
Olle Karlsson

Sekreterare:
Karl Roos

Kassör:
Bengt Karlsson

Övriga ledamöter:
Göran Johansson, Peter Karlsson

Studieorganisatör:
Bengt Karlsson

Förs.rådgivare:
Bengt Karlsson

Huvudskyddsombud:
Arne Ottosson

Skyddsombud:
Lilly Karlsson, Bertil Engman

Informationsmottagare:
Olle Karlsson, Göran Johansson

FABRIKS AVDELNING 44 FABRIKSKLUBB 10 MÅLERÅS

Ordförande:
Lennart Karlsson

Kassör:
Bo Andersson

Sekreterare:
Leena Magnusson

Studieombud:
Leena Magnusson

Förs.rådgivare:
Bo Andersson

Huvudskyddsombud:
Leif Lindqvist

Skyddsombud:
Lennart Karlsson

Informationsmottagare:
Lennart Karlsson

STIPENDIER

Konstnärsnämnden, som delar ut statliga stipendier har öst en del guld över två av Kosta Bodas formgivare.

Monica Backström har fått ett arbetsstipendium på 7.500 kronor.

Monica säger till Mängen att hon skall ta sej tid att måla i olja i två månader. Det har hon längtat efter länge.

Rolf Sinnemark fick ett resestipendium på 7.500 kronor. Sagt och gjort, sa Rolf och stack till New York. Han var där hela påsken och litet till. I bagaget hade han en ny liten kamera och massor av film.

Det blev mest upplevelser på flera hundra gallerier och muséer, men också musik och teater, under de hektiska dagarna.

En underbar inspiration för jobbet, sa han, hemkommen.

Reglering av Rebnisjaure

13 meter hade sjön stigit nu. Vi la ut flytnät.

Rodde drag.

Rödingen var halvkilos och hungrig.

Sven såg länge ned i vattnet.

— Ser du fisk?

— Nä.

Han lutade sej närmare vattnet.

— Men där nere, sa han, har jag bott i 27 år.

(Beppe Wolgers)

Citerat från Sveriges Natur nr 2, mars 1979.

UTSTÄLLNING

»GLASETS SISTA DAGAR»

En utställning som anordnas av fyra elever på Höskolans kurs i Informations-teknik i Kalmar, Glasskolan i Orrefors och fotograf Ove Alström.

Utställningen kommer att visas på Biblioteket i Nybro under tiden 21 - 26 maj 1979

10.00 - 19.00 måndag och fredag

12.00 - 19.00 tisdag

10.00 - 14.00 lördag

(Obs! Bibliotekets tider)

Utställningen består av elevarbeten från Glasskolan samt en presentation av Glasskolan, en bildserie av fotograf Ove Alström, som visar tillverkningsprocessen i det manuella glashantverket och Höskolans elevers utställning om olika glastekniker, statistiska uppgifter, framtidspekulationer och uttalanden om det manuella glashantverket.

PERSONALNYHETER

BÖRJAT

KOSTA

Benny Stark	hyttan
Lars Sjögren	underh.avd.
Gunnar Eneroth	hyttan
Lars-Anders Quist	hyttan
Peter Sand	hyttan
Kennert Andersson	hyttan

BODA

Monica Walkin	turistchop.
Jan Pumplun	hyttan
Lars Fridolfsson	smedjan
Ann-Louise Pumplun	Boda Nova

ÅFORS

Peder Johansson	hyttan
-----------------	--------

JOHANSFORS

Vassilios Martidis	hyttan
--------------------	--------

SKRUV

MÅLERÅS

SLUTAT

Hilding Nygren	hyttan
Herman Wintersteller	hyttan

Trpe Morski	hyttan
Jelena Morska	hyttan
Johan Sangberg	smedjan
Barbro Laforest	Boda Nova

Här kommer ett par »roliga historier» från ett par nära grannländer.

- Vet du varför norrmännen aldrig kommer till Göteborg?
- Nää . . .
- Jo, för när dom kommer ut på motorvägen så står det: Backa 500 meter.

Vägen svängde, men det gjorde inte Pecka. Hans kamrater hittade ett ben, ett finger och ett huvud. En av kamraterna ropade:
— Lever Du, Pecka?

PENSIONÄRSKUPONG

För att kunna upprätta ett register över de pensionärer som önskar erhålla Mängen, har vi tidigare publicerat en pensionärskupong.

Det kom många svar, men redaktionen har ändå den känslan att ytterligare många skulle vilja läsa Mängen.

Det nya registret är redan i funktion och alla gamla namn och adresser är borta.

Vet Du någon som vill ha Mängen och som är pensionär, kan Du väl hjälpa till genom att fylla i kupongen.

Fråga alla Dina pensionerade arbetskamrater, när Ni träffas, om de får Mängen.

Jatack, jag vill ha Mängen i fortsättningen.

Namn: _____

Adress: _____

Postnr: _____ Postadress: _____

Telefon: _____

Varför får vi ingen matsal i Skruv?

För många år sedan, innan Kosta Boda tog över, blev vi av med vår personalmatsal.

Vi skulle få en ny, men den har aldrig blivit iordningställd. Nu sitter de flesta i närheten av sina arbetsplatser och äter, eller i »stopphålet». Vi har i mellantiden haft en lägenhet att äta i, men nu finns inga möbler där.

Nu vill vi ha en användbar matsal, där vi kan sitta ner och där vi kan värma vår mat.

På bruket är det knappt någon, som numera använder omklädningsrummen och de äckliga duscharna. Utanför våra klädskaåp finns inget att sitta på, då vi byter om. För att inte tala om hur någon skulle ta sej den långa skitiga vägen mellan dusch och omklädningsrum.

Toaletterna skulle också behövas synas ordentligt. Om vi här på bruket inte mår så bra, utan deppar en del, så är säkert de här nämnda klagomålen en del av orsaken.

Gör något snart!

Vi väntar på svar.

C C

Svar till C C:

Det är sant, som insändaren skriver, att den gamla matsalen togs bort. Där skulle ha blivit en utvidgning av utställningen, var det tänkt. Emellertid finns ett annat lunchrum till personalens förfogande på kontoret. Det borde skyddskommittén känna till, som tagit emot detta besked. Lunchrummet är såvitt jag känner till fullt användbart, men en kokplatta är under anskaffning.

Beträffande anmärkningarna mot dusch- och omklädningsrum samt toaletterna, har de inte nått fram till mej.

Nu skall vi dock undersöka vad som kan göras, men till några större investeringar finns inte pengar tillgängliga.

Stig Rasmusson

Varför inte skaffa självhäftande reklam för Kosta-Boda att sätta på bilar? Bodabo.

En låt om Boda

David Kaplan heter en amerikansk glasarbetare, som en tid jobbade i Boda-hyttan.

David är mycket musikintresserad och lärde sej bland annat att spela svensk folkmusik. Det visade han vid midsommaren 1976. Nu bor David i Skottland, där han tillsammans med en landsman driver en egenhändigt byggd hytta i en ombyggd kvarn.

Men Boda lever kvar i Davids minne.

INVESTERINGAR

Vilka investeringar skall göras vid bruket i år? Den frågan vill de flesta ha svar på.

Mängden har frågat Stig Rasmusson och ställt samman en liten investeringskatalog. Varsågod.

Om följande investeringar finns beslut, men flera andra projekt kan beslutas senare, då en del anslagsäskanden ligger under behandling.

KOSTA GLASBRUK

Förädlingsprojekt. Innebär huvudsakligen modernisering av sliperiet. Omändring av glasflödet i den gamla glaskammaren.

Ny- och ersättningsinvesteringar i produktionsmaskiner.

BODA GLASBRUK

2 st formblötare.

ÅFORS GLASBRUK

2 stycken av den nya sortens invärminingsugnar. Omläggning av vissa luft- och elledningar.

JOHANSFORS GLASBRUK

3 stycken formblötare.
Renovering av en 2-degelsugn.

SKRUVS GLASBRUK

2 stycken nya rekuperatorer till Inkaugnar. Kylskärmar till rundugnen.

MÅLERÄS GLASBRUK

Vissa ombyggnadsarbeten i glaskammaren.

Som framgår av investeringskatalogen skall Åfors få invärminningsugnar av den typ som finns i Kosta nya hytta.

Fördelen med dessa ugnar är den låga bullernivån, 70 dB (decibell), mot 85 - 100 dB för de gamla ugnarna.

Ugnarna är fortfarande under utveckling och kommer säkert att förbättras på ännu några punkter.

Han längtar till vår natur och till kamraterna i Boda.

En dag satte han sej ner och skrev en blues om Boda.

För att inte förfälska Davids härliga amerikansvenska trycker vi texten precis så som han skrev.

Den som kan några ackord på gitarren kan själv pröva att spela och sjunga bluesen.

Boda Blues

^(E)
Jag gick in till Världshuset

Klockan var half fem . . .

Jag tittade på Sven Erics ansikte,
^(E7)
då längtade jag hem.

Refrain

^(A7)
Boda Blues, I got them Boda Blues

^(A7)
På morgonen, på kvällen got them Boda Blues
^(E)

I Boda finns det ingen sol, bara regn

(Put) PUTTE

Jag tror jag flytta mej til Florida
och plocka äpelsin!

refrain

I smedjan finns det Tommy

som jobba ganska hård

Han går runt hela dagen tänke

snart ska han köra saab

refrain

Man kan går ner til hyttan

Man kan jobba som fan

Eller man kann gör som Ove

och fiskar hela dan.

refrain

Darryle och David sitta hemma

där trivs dom bäst

Snart kommer hela gänget

och då blir det fest!

Boda Blues, I got them Boda Blues

På morgonen, På kvällen got them

Boda Blues

footnot:

Enligt Musikens Världs lexikon betyder blues: ett sätt att spela och sjunga, som uppkommit bland Nordamerikas negrer, ofta av melankolisk eller sentimental karaktär.